Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 8 april 2025
Zaaknummer : 202439508
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder : jorn.meijers@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Hugo Janssen
Raadsvergadering d.d. : 16 september 2025
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Kadernota Cultuur 2025-2028 - De verbindende kracht van cultuur

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

De Kadernota Cultuur 2020-2023 van de gemeente Brunssum is op 22 september 2020 vastgesteld door uw Raad. In 2023 is deze nota gezien de looptijd geëvalueerd. De evaluatie van de Kadernota Cultuur 2020-2023 is met u gedeeld per raadsinformatiebrief d.d. 9 juli 2024. Gelet op de resultaten en aanbevelingen uit de evaluatie, heeft ons college besloten de kadernota cultuur te herijken. Het resultaat, de herijkte kadernota '*De verbindende kracht van cultuur – Kadernota Cultuur 2025-2028*' ligt hierbij voor ter besluitvorming.

b. Huidige situatie/probleemstelling

De looptijd van de huidige kadernota Cultuur was 2020-2023. Op basis van de uitgevoerde evaluatie door *Cultuurslagers BV,* adviesbureau voor culturele vraagstukken, is geadviseerd om de nota te herijken én een uitvoeringsprogramma te ontwikkelen en dat samen met het culturele veld op te pakken.

De evaluatie van de Kadernota Cultuur 2020-2023 geeft een beeld in hoeverre de ambities en acties uit de nota zijn gerealiseerd en welke punten extra aandacht behoeven. Gelet op de actualiteit van de onderwerpen van de kadernota is besloten geen volledig nieuwe nota te schrijven, maar de huidige nota te herijken. Deze ligt nu aan u voor ter besluitvorming.

3. **Gewenste situatie (WAT?**

a. Wat willen we bereiken?

De kadernota Cultuur vormt de kaders van het cultuurbeleid van de gemeente Brunssum. Brunssum kent een rijk verenigingsleven en vele culturele activiteiten en evenementen. Culturele activiteiten werken verbindend en zorgen dat de inwoners van Brunssum actief hieraan deel kunnen nemen binnen de gemeenschap. Goede ondersteuning vanuit de gemeente draagt bij aan een sterker cultureel klimaat, waarbij de kadernota de kaders vormt voor het beleid en de daarbij horende ondersteunende en faciliterende rol van de gemeente Brunssum.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)
   202519227

2. traject tot dusverre
   In 2023 is de Kadernota Cultuur 2020-2023 geëvalueerd. De evaluatie is begin 2024 opgeleverd en aan uw raad voorgelegd ter kennisname. Op basis van de aanbevelingen uit het evaluatierapport is in augustus 2024 gestart met het herijken van de kadernota. De maanden daarna heeft er deskresearch en een participatietraject met het culturele veld plaatsgevonden, zowel met verenigingen en stichtingen als met de professionele instellingen. Het resultaat ligt nu voor ter besluitvorming.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W
   De rol en de bevoegdheid van het college is om op basis van de kaders uitvoering te geven aan het cultuurbeleid van de gemeente Brunssum. Samen met het culturele veld is een uitvoeringsprogramma opgesteld waar samen uitvoering aan wordt gegeven.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)
   - Landelijk: Bestuurlijke afspraken cultuurbeoefening 2025-2028
   - Provinciaal: Beleidskader Cultuur en erfgoed voor iedereen 2024-2027
   - Lokaal: Kadernota Cultuur 2025-2028

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?
   Ja, zo staat in de uitvoeringsagenda beschreven dat professionalisering van de programmering en organisatie van ons cultuurbeleid een belangrijke bijdrage levert aan het leefklimaat in Brunssum. Het is van groot belang dat alle inwoners in aanraking kunnen komen met cultuur. Cultuur in het algemeen, de culturele infrastructuur en de culturele voorzieningen in het bijzonder zijn middelen om een onderscheidend imago aan onze stad toe te kennen en te creëren. Bovendien wordt de ontmoeting intensiever door de aanwezigheid van een lokaal cultureel leven.

   We willen zoveel mogelijk inwoners laagdrempelig deel laten nemen aan cultuur. Cultuur levert een bijdrage aan de vrijetijdsbesteding van de inwoners, aan het welbevinden en de gezondheid en aan de sociale cohesie. De volgende kansen worden beschreven in het uitvoeringsprogramma:
   1. Het verbinden en samenwerken van de verenigingen en organisaties
   2. Meer zichtbaar maken van het al reeds bestaande culturele aanbod en meer communicatie
   3. Cultuureducatie, doorgroei en doorontwikkeling van jeugd

   Deze kansen nemen we mee in de herijkte kadernota én het uitvoeringsprogramma.

   Het is de ambitie van alle partners in Brunssum om bij te dragen aan een levendig cultuurklimaat en aan een aangenaam woon- en leefklimaat en daarnaast inwoners zich te laten ontwikkelen. In gezamenlijkheid streeft men naar: meer eigen kracht, meer regie in het (culturele) veld, meer uitvoeringskracht en inventiviteit, meer eigen initiatief in de gemeenschap, het kantelen (minder gemeente, meer bottom-up), meer collectiviteit en samenhang, horizontale samenwerking, coöperatie tussen aanbieders (minder top-down), meer deelname/participatie door inwoners: dus vraaggerichter werken, meer draagvlak bij de bevolking, meer (financieel) partnerschap, een meerjarenbegroting, meer integraliteit met bijvoorbeeld gezondheid, werken, welzijn, meer onderlinge wisselwerking en last but not least ruimte voor vernieuwing.

   Bij deze ambitie hoort een actueel beleid. Het is daarom van belang de herijkte kadernota cultuur 2025-2028 als geactualiseerd beleidskader voor de gemeente Brunssum vast te stellen.

   Tenslotte past deze herijkte kadernota cultuur ook binnen het vastgestelde Koerskompas Brunssum 2050 dat door uw raad is vastgesteld. In het Koerskompas hebben we gesteld dat we investeren in programma's die via cultuur verborgen talenten zichtbaar maken en ontplooiing mogelijk maken. De inzet van cultuur als middel én als doel, zoals via de projecten Nieuwe Helden 045 Brunssum en Meer Harmonie in de Samenleving, geven we uitvoering aan de ambities uit ons Koerskompas en dragen we via ons cultuurbeleid bij aan de gestelde doelen richting 2050.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen
   Aan het vaststellen van de herijkte Kadernota Cultuur 2025-2028 zijn geen directe financiële gevolgen verbonden. De programmabegroting blijft het financiële kader voor het cultuurbeleid van de gemeente Brunssum. Wel wordt in de kadernota benoemd dat gemeentelijke financiering nodig is als één van de instrumenten om het culturele veld te kunnen blijven ondersteunen, onder andere in de vorm van subsidies. Daarnaast zijn we voornemens de subsidieregeling '*Revolverend Fonds voor de podiumkunsten*' te herzien. Uit de evaluatie van de kadernota is gebleken dat dit fonds niet voldoet aan de wensen en behoeften van het veld. De gemeente Brunssum is voornemens deze regeling om te vormen tot een laagdrempelige, tijdelijke projectsubsidieregeling. Dit heeft geen gevolgen voor de programmabegroting.

c. Argumenten en overwegingen
Het culturele veld en cultuur in onze gemeente Brunssum verdient een duidelijk en actueel beleidskader. De doelen van de herijkte kadernota zijn afgestemd op de behoeften van het culturele veld, naar aanleiding van diverse participatiesessies:

1. Bevorderen van het culture klimaat;
2. Verbinden van het culturele veld, bestaande uit het verenigingsleven, stichtingen, organisaties, instellingen en culturele initiatiefnemers;
3. Faciliteren en versterken van de mogelijkheden voor inwoners om mee te doen in de samenleving en het bevorderen van talentonwikkeling;
4. Bijdragen aan het creëren van een prettige en gezonde woon- en leefomgeving (goed wonen en leven) vanuit verbindingen met andere beleidsterreinen (cultuur als middel).

In de herijkte kadernota is vooral ook de actualiteit meegenomen. Dat is noodzakelijk om ook de komende jaren relevant te blijven. In de afgelopen jaren is landelijk de nasleep van de coronacrisis duidelijk geworden en is een toename gesignaleerd van onder andere kansenongelijkheid door armoede, eenzaamheid en mentale problemen. Deze sociaal-maatschappelijke uitdagingen hebben effect op het meedoen aan cultuur en binnen de samenleving.

Vanuit het culturele veld komt daardoor duidelijk de behoefte naar voren om op regelmatige basis samen te komen en waar mogelijk gezamenlijke activiteiten te organiseren. Er is ook steeds meer aandacht voor de verbinding van artistieke én sociale doelen in een cultureel project. Bijvoorbeeld het project Brief aan mijn Buur, waarbij inwoners met elkaar in contact worden gebracht door een culturele activiteit.

In de herijkte kadernota is daarom meer focus gelegd op het ondersteunen en faciliteren van het culturele veld en de verbinding met het sociaal domein.

d. Opties en keuze
1. De herijkte Kadernota Cultuur vaststellen
   Dit is de gewenste optie en keuze. We streven naar een actueel cultuurbeleid en passende kaders voor het bloeiende culturele klimaat in de gemeente Brunssum. Het culturele veld heeft behoefte aan duidelijke kaders en ondersteuning van de gemeente Brunssum. Een heldere kadernota cultuur legt dat formeel vast.

2. De herijkte Kadernota Cultuur niet vaststellen
   Bij het niet vaststellen van de herijkte kadernota blijft de oude kadernota van kracht. Gelet op de veranderende maatschappij en de behoeften van het culturele veld die naar voren zijn gekomen tijdens het participatietraject is dit niet wenselijk.

4. **Bijlagen:**
    1. *Kadernota Cultuur 2025-2028 - De verbindende kracht van cultuur*
    2. *Uitvoeringsagenda Cultuur 2025-2026 gemeente Brunssum*

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 202439508
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202439508

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 202439508;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 8 april 2025, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:

1. De Kadernota Cultuur 2025-2028 - *De verbindende kracht van cultuur* vast te stellen;
2. Kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma Cultuur 2025-2026.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 september 2025.

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier